

Но. Прот. 773

Патріарше послання на Різдво Христове

+ Варфоломій,
Милістю Божою Архієпископ Константинопольський, Нового Риму
і Вселенський Патріарх,
Всій повноті Церкви,
Благодать, милість і мир
Від Христа Спасителя народженого у Віфлеємі.

Браття-сослужителі та благословенні чада,

Знову дійшовши до чудового свята Різдва у плоті Спасителя нашого Христа, який відвідав нас з висоти, ми прославляємо псалмами та співами Його всенебесне ім'я. Втілення передвічного Слова Божого є «вінцем нашого спасіння», «вічною таємницею» божественно-людського спілкування, яке перевищує будь-який розум. Як красномовно каже св. Максим Сповідник, «як люблячий Бог, Він справді став людиною, прийнявши сутність людства, хоча спосіб, яким Він став людиною, завжди залишиться невимовним; Він став людиною у спосіб, який перевищує людське».¹

Божественне Втілення разом із проявом істини про Бога відкриває також істину та кінцеве призначення людини, наше обожнення благодаттю. Святий Миколай Кавасила так по-богословськи проголошує, що Христос «перший і єдиний, хто показав нам істинну і досконалу людину».² Відтоді кожен, хто шанує Бога, повинен шанувати і людину, а хто принижує людину, той ганьбить і Бога, який прийняв нашу природу. У Христі, по-богословськи говорячи про Бога, ми говоримо водночас і про людину. Втілена Божественна Ікономія остаточно скасовує образ Бога як тиранічного, карателя і супротивника людини. Христос скрізь, завжди і в усьому заперечує заперечення людини і захищає людську свободу. Життя Церкви, як плоті, взятої на себе втіленням Сином і Словом Божим,³ представляє, виражає і служить цій всеспасительній таємниці боголюдства.

З цим «іншим створенням» людини та оновленням усього творіння у Христі, Церква як його знамено сьогодні пропонує добре свідчення перед кожним розвитком, який загрожує святості людської особистості та цілісності творіння. Вона живе і проповідує правду справжнього духовного життя та культури любові та солідарності. Пропонуючи свідчення «про надію, яка лежить у нас» (1 Пет. 3:15), Церква жодним чином не вважає сучасну цивілізацію іншою грішною Ніневією, закликаючи, як Йона, божественний гнів на неї та її знищення, – Церква скоріше бореться за перетворення культури у Христі. У наш час потрібна пастирська уява, діалог, а не аргументація; участь, а не утримання; конкретні вчинки, а не абстрактна теорія; творчий прийом, а не загальне неприйняття. Усе це діє не за рахунок нашої духовності та літургійного життя, а виявляє непорушну єдність того, що ми називаємо «вертикальним» і «горизонтальним» вимірами присутності та свідчення Церкви. Вірність переданню Церкви – це не пастка минулого, а використання у творчий спосіб досвіду минулого для сьогодення.

У минулому році пандемія коронавірусу Covid-19 також хвилювала людство. Ми віддаємо славу Богу милосердя, Який зміцнив спеціалістів і вчених розробити ефективні вакцини та інші ліки, щоб протистояти цій кризі, і заохочуємо всіх вірних, які ще не вакциновані, прийняти вакцину, а всіх дотримуватись захисних правил та заходів органів охорони здоров'я. Наука в тій мірі, яка діє як служитель людини, є безцінним даром від Бога. Ми повинні з вдячністю прийняти цей дар і не бути введеними в оману

¹ Максим Сповідник, *Різне, Про чесноту і зло, Сотниця I*, 12. PG 90. 1184.

² Миколай Кавасила, *Життя в Христі*. PG 150. 680–681.

³ Див. Іоан Золотоустий, *Проповідь перед відправленням у вигнання*. PG 52, 429.

безвідповідальними голосами неосвічених і самопроголошених «духовних радників», які видають себе за представників Бога і справжньої віри, однак жалібно втрачають свою силу через відсутність любові до своїх братів та їхнього життя, яке вони піддають серйозній небезпеці.

Чесніші браття та возлюблені чада,

З непохитним переконанням, що життям кожного з нас і мандрівкою всього людства керує Бог мудрості та любові, ми з нетерпінням чекаємо щасливого 2022 року, який, незважаючи на зовнішні чинники та розвиток подій, стане для кожного роком спасіння, оскільки як і під час свого перебігу, рухом історії керує Христос, який любить людство і піклується про все, «який бажає, щоб усі люди були спасенні й прийшли до пізнання істини». (1 Тим. 2:4)

З Божої волі під час майбутньої Святої та Великої седмиці ми відслужимо службу освячення Святого Мира в нашому чесному Центрі. Ми вважаємо унікальним божественним даром нашої Мирності сподобитися очолити цей святковий і зворушливий обряд у четвертий раз у нашому скромному Патріаршому служінні. Слава Богу за все!

З цими почуттями, шанобливо поклоняючись Ісусу-Дитятку, народженому у Вифлеємі, ми орієнтуємо нашу думку на наших християнських братів що знаходяться там і молимося за мирне та гармонійне співіснування всіх тих, хто живе на Святій Землі.

У цьому дусі бажаємо всім вам, близьким і далеким, благословенних святків, а також здорового, плідного у добрих ділах і сповненого божественними дарами нового року благоді Господа, Якому належить слава і держава на нескінченні віки. Амінь.

Різдво, 2021

† Варфоломій Константинопольський,
палкий молитовник перед Богом за всіх Вас